

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. október 27.
(OR. en)

14125/22

Intézményközi referenciaszám:
2022/0341(COD)

EF 324
ECOFIN 1104
CODEC 1615

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. október 27.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2022) 546 final
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a 260/2012/EU és az (EU) 2021/1230 rendeletnek az azonnali euroátutalások tekintetében történő módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 546 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2022) 546 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2022.10.26.
COM(2022) 546 final

2022/0341 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a 260/2012/EU és az (EU) 2021/1230 rendeletnek az azonnali euroátutalások
tekintetében történő módosításáról**

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SEC(2022) 546 final} - {SWD(2022) 546 final} - {SWD(2022) 547 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az azonnali fizetés az átutalás olyan formája, amelynek során a fizető fél számlájáról a pénzeszközök az év bármely napján, nappal és éjszaka egyaránt másodperceken belül átkerülnek a kedvezményezett számlájára. Ez megkülönbözteti az azonnali fizetéseket az egyéb átutalásoktól, amelyeket a pénzforgalmi szolgáltatók¹ csak nyitvatartási időben dolgoznak fel, és a pénzeszközöket csak a következő munkanap végéig írják jóvá a kedvezményezettnek.

Az azonnali fizetés jelentős technológiai újítást jelent a fizetések terén, mivel lehetővé teszi a pénzügyi rendszerben blokkolt pénzeszközök felszabadítását, amelyek így azonnal elérhetővé válnak a végfelhasználók – az uniós fogyasztók és vállalkozások – számára fogyasztás és beruházások céljára. Az azonnali fizetés a bankok és a pénzügyi technológiai (fintech) vállalkozások számára is lehetőséget kínál arra, hogy az interakciós ponton, akár a fizikai értékesítési pontokon, akár az e-kereskedelmi ügyletekben (pl. mobil fizetési alkalmazások okostelefonon történő használata) igénybe vehető új fizetési megoldásokat dolgozzanak ki. Ezek a megoldások segítenének csökkenteni az interakciós pontok piacának jelenlegi magas koncentrációját, különösen a határon átnyúló fizetések esetében.

Az Unióban már kiépült az euróban történő azonnali fizetések architektúrája. A struktúra azonnali kiegyenlítést kínáló fizetési rendszereket és az egységes eurofizetési térség (SEPA) azonnali átutalási rendszerét (SCT Inst. Scheme) foglalja magában, amelyet 2017 novemberében indított el az Európai Pénzforgalmi Tanács (EPC)².

Az azonnali fizetés által az uniós fogyasztók és vállalkozások számára kínált jelentős potenciális előnyök kiaknázását azonban akadályozza az azonnali fizetés lassú és alacsony fokú elterjedtsége. 2021 végén az Unióban indított euroátutalásoknak csupán 11 %-a volt azonnali fizetés³. Ennek okait az e javaslatot kísérő hatásvizsgálat tartalmazza (lásd alább).

Az „Úton az euró erősebb nemzetközi szerepe felé” című, 2018. december 5-i közleményében⁴ a Bizottság támogatta az azonnali fizetések uniós piacának teljes mértékű integrációját, a kis értékű fizetések kockázatainak és sebezhetőségeinek csökkentése, valamint a meglévő fizetési megoldások autonómiájának növelése érdekében. Az uniós lakossági pénzforgalmi stratégiáról szóló 2020. szeptember 24-i közleményében⁵ a Bizottság bejelentette, hogy adott esetben olyan jogszabályra tesz javaslatot, amely előírja az EU-ban működő pénzforgalmi szolgáltatók számára, hogy 2021 végére kínáljanak euróban történő azonnali fizetést biztosító szolgáltatást. A Tanács a 2021. március 22-i következtetéseiben⁶ kiemelte, hogy a lakossági pénzforgalmi stratégia egyik célkitűzéseként elő kell mozdítani az

¹ A pénzforgalmi szolgáltató az (EU) 2015/2366 irányelv (a továbbiakban: második pénzforgalmi szolgáltatási irányelv vagy PSD2) I. mellékletében meghatározott pénzforgalmi szolgáltató, például hitelintézet, pénzforgalmi intézmény vagy elektronikuspénz-kibocsátó intézmény.

² Az EPC a pénzforgalmi szolgáltatók magánjogi struktúrában 2002-ben létrehozott szervezete, amely az európai pénzforgalmi ágazat döntéshozó és koordináló szerveként működik, és amelynek fő feladata az egységes eurofizetési térség fejlesztése.

³ Forrás: EPC.

⁴ COM(2018) 796 final, 2018. december 5.

⁵ COM(2020) 592 final, 2020. szeptember 24.

⁶ 7225/21.

azonnali fizetések széles körű használatát. A Bizottság emellett a 2021. január 20-i, „Az európai gazdasági és pénzügyi rendszer: a nyitottság, az erő és a reziliencia előmozdítása” című közleményében⁷ ismételten rámutatott a lakossági pénzforgalmi stratégiájának és a digitális pénzügyi innovációnak a pénzügyi szolgáltatások egységes piaca megerősítésében betöltött fontos szerepére, amelyen keresztül e piacnak a makrogazdasági és a pénzügyi területen egyaránt érvényesülő nyitott stratégiai autonómiája is erősödik. Ezt követően a Bizottság 2022. évi munkaprogramjában⁸ megjelenítette az azonnali fizetésekre vonatkozó kezdeményezést.

A Tanács a 2022. április 5-i következtetéseiben⁹ utalt a Bizottság azon szándékára, hogy jogalkotási kezdeményezést nyújt be az azonnali fizetésekről, emlékeztetve a versenyképes belföldi és páneurópai, piaci alapú fizetési megoldások fejlesztésének előmozdítására irányuló célkitűzésre, és hangsúlyozta a független, hatékony, jól működő, nyitott és autonóm európai pénzforgalmi térségre vonatkozó keret meghatározásának és hatékony végrehajtásának fontosságát.

- **Összhang a meglévő szakpolitikai rendelkezésekkel**

Az euróban történő azonnali fizetés általános rendelkezésre állása a SEPA aktualizálásának és korszerűsítésének szükséges része. A SEPA lehetővé teszi az európai fogyasztók, vállalkozások és közigazgatási szervek számára, hogy a határon átnyúló, euróban történő fizetéseket ugyanolyan könnyen indítsák és fogadják, mint a belföldi fizetéseket, és mindenki számára lehetővé teszi, hogy a saját tagállamukban meglévő fizetési számláikat a külföldről kapott bérük fogadására vagy külföldre fizetendő számláik rendezésére használják. A SEPA-projektet 2002-ben indították el a Bizottság támogatásával, és ez ösztönözte az európai bankszektor az EPC létrehozására, amely a Bizottság és az Európai Központi Bank (EKB) kérésére kötelezettséget vállalt arra, hogy az összes érdekelt féllel (köztük a kereskedőkkel és a fogyasztókkal) szoros párbeszédben kidolgozza az euróban történő fizetések teljesítésére vonatkozó szabályok és eljárások harmonizált rendszereit. Az euroátutalások SEPA-rendszerét 2008-ban, a SEPA-beszédést pedig 2009-ben indították el. Ezt a két rendszert a 2012. évi SEPA-rendelet ténylegesen kötelezővé tette az euróban történő fizetések tekintetében¹⁰. A SEPA azonnali átutalási rendszerét 2017-ben indították el.

A fizetések területén két uniós jogi aktus – a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló 2015. évi irányelv (PSD2)¹¹ és a határon átnyúló fizetésekről szóló rendelet¹² – már most is alkalmazandó az azonnali fizetésekre, és az e javaslatban szereplő rendelet hatálybalépését követően is alkalmazandók maradnak. A PSD2 a pénzforgalmi szolgáltatókra vonatkozó szabályokat és kötelezettségeket, valamint fogyasztói jogokat állapít meg az EU-ban általánosan használt fizetések számos típusára vonatkozóan, beleértve az átutalásokat is. Folyamatban van az irányelv értékelése, és az irányelvvel kapcsolatos esetleges módosítási javaslatok teljes mértékben figyelembe fogják venni ezt a javaslatot. A határon átnyúló fizetésekről szóló rendelet előírja, hogy a határon átnyúló, euróban teljesített fizetésekként ugyanazt az árat kell felszámítani, mint az azonos típusú, ugyanazon pénzforgalmi szolgáltató

⁷ COM(2021) 32 final, 2021. január 19.

⁸ COM(2021) 645 final, 2021. október 19.

⁹ 6301/22.

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 260/2012/EU rendelete (2012. március 14.) az euroátutalások és -beszedések technikai és üzleti követelményeinek megállapításáról.

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 irányelve (2015. november 25.) a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról.

¹² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1230 rendelete (2021. július 14.) az Unióban történő határon átnyúló fizetésekről (kodifikált szöveg).

által feldolgozott, nemzeti pénznemben történő belföldi fizetésekért, beleértve az átutalásokat és így az azonnali fizetéseket is (a határon átnyúló fizetésekről szóló rendelet és e javaslat közötti kölcsönhatás további magyarázatát lásd alább).

Az azonnali fizetések teljesítésekor – csakúgy mint bármely más típusú fizetés esetében – a pénzforgalmi szolgáltatóknak biztosítaniuk kell, hogy megfelelő és valós idejű eszközökkel rendelkezzenek a csalás, pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzésére, a hatályos uniós jogszabályokkal teljes összhangban. Ez a kezdeményezés nincs hatással a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni ellenőrzések alaposságára. Így például az azonnali fizetések 10 másodpercen belüli gyorsasága semmilyen módon nem befolyásolja a kötelezett szolgáltatók azon kötelezettségét, hogy elvégezzék a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni előírt ellenőrzéseket, és szükség esetén megtegyék a gyanús ügyletekre vonatkozó bejelentéseket. Ezek általában utólagos ellenőrzésekre vonatkozó követelmények, ellentétben a korlátozó intézkedésekhez kapcsolódó ellenőrzési kötelezettségekkel, amelyeket az ügylet teljesítése előtt (az azonnali fizetés esetében 10 másodpercen belül) kell elvégezni, és ezért e javaslat hatálya alá tartoznak. Ez a javaslat semmilyen módon nem érinti az ilyen gyanús ügyletekre vonatkozó bejelentések pénzügyi információs egységek (FIU-k) általi vizsgálatának hatékonyságát és időszerűségét sem.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A kezdeményezés teljes mértékben összhangban van a Bizottság uniós digitális pénzügyi szolgáltatási stratégiájában¹³ meghatározott, a lakossági pénzforgalmi stratégiával együtt elfogadott egyéb bizottsági kezdeményezésekkel, amelyek célja a pénzügyek és az uniós gazdaság digitális átalakításának előmozdítása, valamint a digitális egységes piac széttagoltságának megszüntetése.

A javaslat teljes mértékben összhangban van a Bizottság „Úton az euró erősebb nemzetközi szerepe felé” című közleményével¹⁴, amelyben a Bizottság az azonnali fizetések uniós piacának teljes mértékű integrációja mellett foglalt állást, a kis értékű fizetési rendszerek kockázatainak és sebezhetőségének csökkentése, valamint a meglévő fizetési megoldások autonómiájának növelése érdekében. Összhangban van továbbá a Bizottság „Az európai gazdasági és pénzügyi rendszer: a nyitottság, az erő és a reziliencia előmozdítása” című 2021-es közleményével¹⁵ is, amelyben a Bizottság ismételten rámutatott a lakossági pénzforgalmi stratégiájának és a digitális innovációnak a pénzügyi szolgáltatások egységes piacának megerősítésében betöltött fontos szerepére. Ugyanez a közlemény megerősítette, hogy a Bizottság és az EKB szolgálatai – az uniós szerződésekben meghatározott megbízatásukkal összhangban – szakértői szinten közösen át fogják tekinteni a digitális euro esetleges bevezetéséből eredő szakpolitikai, jogi és technikai kérdések széles körét. A digitális euróról szóló jogalkotási kezdeményezés a Bizottság 2023. évi munkaprogramjába is bekerült.

Az azonnali fizetések teljes körű bevezetése az EKB lakossági pénzforgalmi stratégiájának¹⁶ egyik fő eleme, és az EKB biztosítja a TARGET azonnali fizetéskegyenlítési (TIPS) szolgáltatást is. Ezért az EKB-t felkérhetik, hogy nyilvánítson véleményt erről a javaslatról.

¹³ COM(2020) 591 final, 2020. szeptember 24.

¹⁴ COM(2018) 796 final, 2018. december 5.

¹⁵ COM(2021) 32 final, 2021. január 19.

¹⁶ <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/ecb.eurosystemretailpaymentsstrategy~5a74eb9ac1.en.pdf>

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

A megfelelő jogalap az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 114. cikke, amely az EUMSZ 26. cikkével összhangban az egységes piac létrehozására és megfelelő működésének biztosítására vonatkozó rendelkezések megállapításával bízta meg az európai intézményeket. Ez a jogalap a fizetések területén meglévő uniós jogszabályok, például a SEPA-rendelet, a második pénzforgalmi szolgáltatási irányelv és a határon átnyúló fizetésekről szóló rendelet esetében.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

Csak uniós intézkedések írhatják elő, hogy az EU-ban működő valamennyi érintett pénzforgalmi szolgáltató nyújtson határon átnyúló azonnali fizetések küldésére és fogadására irányuló szolgáltatást. A tagállamok önmagukban nem tudnak harmonizált uniós szabályokat előírni a határon átnyúló azonnali fizetésekre vonatkozóan, legyen szó akár korlátozó intézkedésekhez kapcsolódó ellenőrzésről, akár csalás vagy hiba esetén a fizető fél védelméről. Emellett a nem azonnali átutalásokra és beszedésére vonatkozó SEPA-rendszert egy uniós rendelet hozta létre, ez a javaslat pedig a SEPA továbbfejlesztésére irányul.

• Arányosság

Csak az ügyfeleknek euróban történő átutalási szolgáltatást kínáló pénzforgalmi szolgáltatókra vonatkozik az a követelmény, hogy kínáljanak azonnali eurofizetési szolgáltatást. A SEPA-rendelet már eleve kizárja a pénzforgalmi szolgáltatókon – illetve a pénzforgalmi szolgáltatók ügynökein vagy fióktelepein – belül vagy azok között lebonyolított saját számlás fizetési műveleteket. Ezenkívül a pénzforgalmi intézmények¹⁷ és az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények¹⁸ nem tartoznak a javaslat hatálya alá, mivel ezek jelenleg az elszámolások véglegességéről szóló irányelv¹⁹ értelmében nem vehetnek részt az említett irányelv alapján meghatározott elszámolási rendszerekben, azaz az átutalásokhoz és az azonnali fizetésekhez széles körben használt számos uniós elszámolási rendszerben. Ezt az elszámolások véglegességéről szóló irányelv felülvizsgálata nyomán a jövőben hozott módosítások fényében újból meg lehet vizsgálni. Mindazonáltal e javaslat értelmében a pénzforgalmi intézmények és az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények nem akadályozhatók meg abban, hogy önkéntes alapon azonnali fizetési szolgáltatásokat kínáljanak a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők (PIV) részére. A javaslat emellett szakaszos határidőket ír elő az azonnali fizetések fogadására és indítására, valamint az euroövezeten belüli és kívüli pénzforgalmi szolgáltatókra vonatkozóan.

• A jogi aktus típusának megválasztása

Tekintettel arra, hogy a SEPA-rendelet technikai és üzleti követelményeket állapít meg minden euroátutalásra vonatkozóan, és hogy az euróban történő azonnali fizetések az euroátutalások új kategóriáját jelentik, helyénvaló, hogy ez a javaslat módosítsa az említett rendeletet.

¹⁷ A második pénzforgalmi szolgáltatási irányelv 4. cikkének 4. pontjában szereplő fogalommeghatározás szerint.

¹⁸ A 2009/110/EK irányelv (elektronikuspénz-irányelv) 2. cikkének 1. pontjában meghatározottak szerint.

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 98/26/EK irányelve (1998. május 19.) a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerekben az elszámolások véglegességéről.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

2017. november 23-án a Bizottság a SEPA-rendelet 15. cikkével összhangban jelentést nyújtott be az említett rendelet működéséről²⁰. A jelentés megállapította, hogy a SEPA-rendeletet összességében megfelelően alkalmazzák az egész EU-ban, és nincs szükség további jogalkotási javaslatra.

Mivel azonban a SEPA-rendelet 2012-es elfogadásakor azonnali fizetések még nem léteztek, a rendelet nem tartalmazott külön rendelkezéseket az euroátutalások ezen új kategóriájára vonatkozóan. Az azonnali eurofizetésekre vonatkozó külön rendelkezéseknek a SEPA-rendeletbe történő beillesztése az euroátutalási technológiák korszerűsítését tükrözi, ami lehetővé teszi az azonnali feldolgozást.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Annak biztosítása érdekében, hogy a Bizottság javaslata figyelembe vegye valamennyi érdekelt fél véleményét, az e kezdeményezésre vonatkozó konzultációs stratégia a következőket foglalta magában:

- 2020. április 3. és június 26. között lebonyolított nyilvános konzultáció, amelynek eredményei beépültek a Bizottság lakossági pénzforgalmi stratégiájába²¹;
- 2021. március 10. és április 7. között lebonyolított nyilvános konzultáció e kezdeményezés bevezető hatásvizsgálatáról²²;
- 2021. március 31. és június 23. között lebonyolított nyilvános konzultáció²³;
- 2021. március 24. és június 12. között lebonyolított célzott konzultáció a pénzforgalmi ágazattal²⁴;
- konzultáció az érdekelt felekkel a következő két bizottsági szakértői csoportban: a pénzügyi szolgáltatások felhasználói csoportjában (FSUG) és a fizetési rendszerekkel foglalkozó piaci szakértői csoportban (PSMEG);
- eseti jellegű egyeztetések a különböző érdekelt felekkel, akár saját kezdeményezésükre, akár a Bizottság kezdeményezésére;
- a Bizottságon belül a Pénzügyi Stabilitás, a Pénzügyi Szolgáltatások és a Tőkepiaci Unió Főigazgatósága által 2021. június 10-én tartott webinárium az azonnali fizetések által a fogyasztók és vállalkozások részére kínált potenciális előnyökről²⁵;

²⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52017DC0683&qid=1666860344201>

²¹ https://ec.europa.eu/info/consultations/finance-2020-retail-payments-strategy_en

²² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12931-Azonnali-fizetes_hu

²³ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12931-Instant-Payments/public-consultation_hu

²⁴ https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/consultations/2021-instant-payments_en#:~:text=%E2%80%A2%E2%80%A2%E2%80%A2-Target%20group,be%20addressed%20to%20all%20stakeholders

²⁵ https://finance.ec.europa.eu/events/webinar-exploring-potential-instant-payments-eu-consumers-and-businesses-2021-06-10_en

- a Bizottság banki, fizetési és biztosítási szakértői csoportja és az uniós korlátozó intézkedésekkel és a területen kívüli hatállyal foglalkozó szakértői csoport keretében a tagállami szakértőkkel folytatott konzultációk, valamint a korlátozó intézkedésekhez kapcsolódó ellenőrzéssel foglalkozó ad hoc munkaértekezletek.

E konzultációk eredményét az e javaslatot kísérő hatásvizsgálat 2. melléklete foglalja össze.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A kezdeményezés kidolgozása során számos inputot és szakértői forrást használtak fel, többek között a következőket:

- a fent felsorolt különböző konzultációk során szolgáltatott bizonyítékok;
- a külső vállalkozóként megbízott Fidelis Consulting által készített, „IPs, Current and foreseeable benefits” (Azonnali fizetések: jelenlegi és előrelátható előnyök) című, 2021-ben elkészült tanulmány²⁶;
- az EPC által rendszeresen nyújtott tájékoztatás a SEPA-átutalások (SCT) és a SEPA azonnali átutalási rendszerének (SCT Inst. Scheme) tagságáról és használatáról;
- az EKB és a nemzeti pénzforgalmi bizottságok által szolgáltatott információk;
- az ORBIS adatbázis;
- az Európai Bankhatóság (EBH) pénzforgalmi intézmények és elektronikuspénz-kibocsátó intézmények PSD2 szerinti nyilvántartása;
- vitaanyag a PSD2 szerinti, az ágazati szereplők által jelentett egyes fizetési csalási adatokra vonatkozóan az EBH által tett előzetes észrevételekről;
- a pénzforgalmi szolgáltatók és más típusú szolgáltatók által célzott konzultációk és kétoldalú egyeztetések keretében szolgáltatott bizonyítékok, különösen a költségek vonatkozásában;
- az Európai Fogyasztók Szervezete (BEUC) által szolgáltatott bizonyítékok, különös tekintettel az azonnali eurofizetések árazására.

- **Hatásvizsgálat**

Ezt a javaslatot hatásvizsgálat²⁷ kíséri, amelyet 2022. április 27-én nyújtottak be a Szabályozói Ellenőrzési Testületnek, majd a 2022. július 8-i újbóli benyújtást követően 2022. szeptember 7-én hagytak jóvá.

A hatásvizsgálat szerint a fő probléma az azonnali eurofizetések alacsony elterjedtsége, amelyet az Unióban indított összes euróátutalás százalékában mérnek (aránya körülbelül 11 %). Ennek a problémának két következménye van:

- az azonnali fizetésekből potenciálisan realizálható előnyök és hatékonyságnövekedés elmaradása mind makroszinten, mind az érdekelt felek meghatározott kategóriái számára, ideértve a fogyasztókat, a kereskedőket, a vállalati felhasználókat, a pénzforgalmi szolgáltatókat és a pénzügyi technológiai (fintech) vállalkozásokat, valamint a közigazgatási szerveket, beleértve az adóhatóságokat is;

²⁶ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/735d5b9d-0c5e-11ec-adb1-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-228471178>

²⁷ SWD (2022) 546 bizottsági szolgálati munkadokumentum.

- a fizetési eszközök korlátozott választéka az interakciós pontokon, különösen a határokon átnyúló ügyletek esetében.

Négy problémaforrást azonosítottak, kettőt a kínálati és kettőt a keresleti oldalon:

- elégtelenek az ösztönzők arra, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók azonnali eurofizetési szolgáltatást kínáljanak (kínálatoldali probléma);
- az alternatív fizetési módokhoz képest az azonnali fizetésekre alkalmazott tranzakciós díjak visszatartó erejűek (keresletoldali probléma);
- magas az olyan visszautasított azonnali fizetések aránya, amelyeket tévesen az uniós szankciós listákön szereplő személyeket érintő ügyletként azonosítanak (kínálatoldali probléma);
- a fizető félnek az azonnali fizetés biztonságával kapcsolatos aggályai (keresletoldali probléma).

A hatásvizsgálat az előnyben részesített alternatívákból álló csomagot ismertet, amely az azonosított négy problémaforráshoz igazodik:

- a rendes euroátutalási szolgáltatást nyújtó pénzforgalmi szolgáltatók (célzott kivételekkel) kötelezése arra, hogy kínáljanak azonnali eurofizetések indítására és fogadására irányuló szolgáltatást;
- annak előírása a pénzforgalmi szolgáltatók számára, hogy ne számítsanak fel magasabb díjat az azonnali eurofizetésekért, mint a rendes euroátutalásokért;
- a korlátozó intézkedésekhez kapcsolódó ellenőrzésre vonatkozó olyan előírás, amely alapján az összes ügylet egyenkénti ellenőrzése helyett nagyon gyakran ellenőriznék, hogy az ügyfelek szerepelnek-e az uniós szankciós listákön (összhangban a belföldi fizetések tekintetében egyes tagállamokban már jelenleg is alkalmazott gyakorlattal);
- olyan szolgáltatás nyújtásának előírása a pénzforgalmi szolgáltatók számára, amely lehetővé teszi az ügyfelek értesítését a kedvezményezett neve és a fizető fél által megadott nemzetközi bankszámlaszám (IBAN) közötti eltérés észlelése esetén.

A fenti követelmények a SEPA-rendelet módosításával kerülnek bevezetésre, amely más típusú eurofizetéseket is szabályoz, beleértve a nem azonnali átutalásokat is. A korlátozó intézkedésekhez kapcsolódó ellenőrzésre és a fizető fél védelmére vonatkozó követelmények azonban csak az azonnali eurofizetésekre korlátozódnak, és a problémaforrások ezek esetében bizonyultak a legnagyobb hatásúnak. Az azonnali fizetések esetében a pénzforgalmi szolgáltatók számára lehetetlen feladat 10 másodpercen belül ellenőrizni, hogy a megjelölt ügylet érint-e az uniós szankciós listákön szereplő személyeket, és emiatt előfordul, hogy az ilyen tranzakciót indokolatlanul elutasítják. A nem azonnali átutalások esetében ez a probléma nem merül fel. Emellett az a tudat, hogy csalás vagy hibák esetén több lehetőség áll rendelkezésre a pénzeszközök visszaszerzésére olyan esetekben, amikor nem azonnali átutalásokat alkalmaznak, nagyobb mértékben visszatartja a fizető feleket attól, hogy az azonnali fizetést válasszák, mint a nem azonnali átutalások esetében.

A hatásvizsgálat megállapította, hogy jelentős, de arányos egyszeri végrehajtási költségek merülnek fel az azonnali fizetés bevezetésével kapcsolatban azoknál a pénzforgalmi szolgáltatóknál, amelyek még nem kínálnak azonnali fizetési szolgáltatásokat, valamint a legtöbb pénzforgalmi szolgáltatónál annak ellenőrzésével összefüggésben, hogy a kedvezményezett IBAN-száma megfelel-e a kedvezményezett nevének. Ugyanakkor a pénzforgalmi szolgáltatóknál jelentkező állandó költségek mértéke korlátozott lenne.

Összességében a pénzforgalmi szolgáltatóknál jelentkező költséghatas idővel semleges lenne, tekintettel a korlátozó intézkedésekhez kapcsolódó ellenőrzésre javasolt új megközelítésből származó jelentős megtakarításokra, a csalások és hibák nyomon követésére fordított idő és erőforrások csökkenésére, a készpénz és a csekkek kezelésével kapcsolatos költségek csökkenésére, valamint azokra a várakozásokra, amelyek szerint hatékonyabbá válhat az interakciós pontok piacának inkumbens szolgáltatóival folytatott verseny, és az azonnali fizetésen alapuló innovatív interakciós ponti megoldások válhatnak elérhetővé, többek között a határon átnyúló fizetések tekintetében is.

A likviditás és a cash flow javulásából számos előny származik majd. Ezek az előnyök az azonnali fizetések valamennyi kedvezményezettjénél jelentkeznek majd, beleértve a fogyasztókat, a kereskedőket, a vállalati felhasználókat és a közigazgatási szerveket, köztük az adóhatóságokat is, jelentősen növelve gazdasági hatékonyságukat. Jelenleg folyamatosan sok milliárd euro áll a fizetési rendszerekben anélkül, hogy rendelkezésre állna fogyasztás vagy beruházás céljára.

Az azonnali fizetések kiterjedtebb használata új fizetési megoldások kifejlesztését is ösztönözni fogja, aminek révén az azonnali fizetések áruknak és szolgáltatásoknak az interakciós pontokon történő vásárlására is igénybe vehetők lesznek, különösen a határokon átnyúló ügyletek során. Ez növelni fogja a versenyt az ágazatban, és olyan költségcsökkenést fog eredményezni a kereskedők számára, amelynek előnyeit továbbadhatják a fogyasztóknak.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Ez a kezdeményezés nem képezi a célravezető és hatásos szabályozás program (REFIT) részét. Noha a javaslat az euroátutalásokra és -beszedésekre vonatkozó követelményeket megállapító SEPA-rendelet módosítása formáját ölti, a javaslat nem az említett rendelet értékelésén alapul, és nem módosítja a rendeletet a kifejezetten az azonnali fizetésekre vonatkozó új rendelkezések beépítéséhez szükséges mértéken túl.

Az „egy be, egy ki” elvvel összhangban a Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy „a lehető legnagyobb mértékben kompenzálja” az új kezdeményezésekkel járó megfelelési költségeket, és más kezdeményezések adminisztratív költségeinek megfelelő mértékű csökkentésével ellensúlyozza az új kezdeményezésekből fakadó adminisztratív költségeket²⁸. Ez a javaslat azonban nem jár adminisztratív költségekkel a vállalkozások, a polgárok vagy a hatóságok számára, mivel a kezdeményezés nem vezet a pénzforgalmi szolgáltatók fokozott ellenőrzéséhez vagy felügyeletéhez, sem pedig külön beszámolási kötelezettségekhez. A kezdeményezésből nem fakadnak szabályozási díjak és illetékek sem.

Bár a megfelelési költségeket nem szükséges ellentételezni az „egy be, egy ki” elv szerint, a pénzforgalmi szolgáltatóknak a korlátozó intézkedésekhez kapcsolódó ellenőrzésre vonatkozó új megközelítésből eredő visszatérő költségmegtakarításai valószínűleg több mint ellensúlyozzák az e javaslat más elemei által generált megfelelési költségeket, ami összességében negatív megfelelési költségeket (azaz megtakarításokat) eredményez²⁹.

- **Alapvető jogok**

A kezdeményezés összhangban van az alapvető jogokkal.

²⁸ Meghatározásuk szerint az adminisztratív költségek „a vállalkozások, a polgárok, a civil társadalmi szervezetek és a közigazgatási szervek által a jogszabályokban foglalt adminisztratív kötelezettségeknek való megfelelés érdekében végzett adminisztratív tevékenységek következtében viselt költségek.”

²⁹ Lásd az SWD(2022) 546 bizottsági szolgálati munkadokumentumot.

Amennyiben a személyes adatok kezelése az e kezdeményezésnek való megfeleléshez szükséges, az adatkezelésnek összhangban kell lennie az általános adatvédelmi rendelettel³⁰ (GDPR).

A kezdeményezésben foglalt előírás szerint az azonnali eurofizetések esetében ellenőrizni kell a kedvezményezett neve és fizetésszámla-azonosítója közötti ellentmondásokat. Amennyiben a kedvezményezett természetes személy, a neve és a fizetésszámla-azonosítója kezelése arányosnak és szükségesnek tekinthető a csalárd műveletek megelőzése és a hibák felderítése érdekében. A javaslat továbbá eljárást határoz meg annak ellenőrzésére, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók ügyfelei uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó, jegyzékbe vett személyek vagy szervezetek-e. A javaslat egyértelmű szabályokat állapít meg az ilyen ellenőrzések gyakoriságára és az azokért viselt felelősségre vonatkozóan. A kezdeményezés biztosítja, hogy az ilyen ellenőrzések elvégzéséhez szükséges személyes adatok megfelelőek és relevánsak legyenek, és a szükséges mértékre korlátozódjanak.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nincs hatással az uniós költségvetésre.

5. EGYÉB ELEMELK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az azonnali eurofizetések volumenének az összes euroátutalás volumenéhez viszonyított növelésére irányuló általános célkitűzés folyamatosan nyomon követhető az SCT és SCT azonnali átutalási rendszereket üzemeltető EPC-től származó adatok alapján. Az azonnali eurofizetések különböző felhasználási esetekben (többek között az interakciós pontokon) való elterjedésének, valamint az azonnali eurofizetések készpénzes vagy kártyás fizetésekhez viszonyított volumenének nyomon követéséhez számos különböző forrásból származó adatok összesítésére lesz szükség, az EKB és az EBH segítségével. A pénzforgalmi szolgáltatókra vonatkozóan új jelentéstételi követelmények nem lesznek.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Tárgy, hatály és fogalommeghatározások

A javaslat kiegészítő rendelkezéseket vezet be a SEPA-rendeletbe az azonnali eurofizetésekre vonatkozóan, és meghatározza, hogy mely pénzforgalmi szolgáltatóknak kell megfelelniük ezeknek a rendelkezéseknek.

A javaslat négy új fogalommeghatározást vezet be:

- „azonnali átutalás”, amely meghatározza az azonnali átutalások kulcsfontosságú technikai követelményeit, és egyértelművé teszi, hogy ez az euróban történő átutalások alkategóriája;
- „PIV-interfész” (pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevő interfésze), amelynek meghatározása tovább pontosítja a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők azon jogára vonatkozó rendelkezéseket, hogy az azonnali fizetést ugyanazon a csatornán

³⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról.

keresztül indíthassák, amelyet más átutalások indításához is használnak, továbbá pontosítja a kapcsolódó euroátutalási műveletek díjaira vonatkozó rendelkezéseket;

- „fizetésiszámla-azonosító”, amelynek meghatározása egyértelművé teszi, hogy a SEPA-rendelet 5. cikke (1) bekezdésének a) pontjában és e javaslat 5c. cikkében említett „fizetésiszámla-azonosítót” a második pénzforgalmi szolgáltatási irányelv 88. cikke szerinti és az említett irányelv 4. cikkének 33. pontjában meghatározott egyedi azonosítónak kell tekinteni; valamint
- „jegyzékbe vett személyek vagy szervezetek”, amelynek meghatározása egyértelművé teszi, hogy a pénzforgalmi szolgáltatóknak az e javaslat 5d. cikkében meghatározott eljárást kell követniük annak biztosítása érdekében, hogy megfeleljenek azon uniós korlátozó intézkedéseknek, amelyek egyes személyek vagy szervezetek pénzeszközeinek befagyasztására vonatkozó kötelezettséget, valamint az említett személyek vagy szervezetek részére pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások közvetlen vagy közvetett rendelkezésre bocsátására vonatkozó tilalmat írnak elő.

Ezen túlmenően úgy módosul a „kis értékű fizetési rendszer” jelenlegi fogalom meghatározása, hogy tükrözze a kis értékű fizetési műveletek rendezésének különböző módjait, beleértve a nem kötegelte (azaz egyedi műveletenkénti) kiegyenlítést és az azonnali fizetések folyamatos, valós idejű teljesítését.

Azonnali euroátutalási szolgáltatás kötelező nyújtása (5a. cikk)

Az euroátutalásokat nyújtó pénzforgalmi szolgáltatók kötelesek lesznek azonnali eurofizetések indítására és fogadására irányuló szolgáltatást is nyújtani. A javaslat e szolgáltatásra vonatkozó számos technikai előírást meghatároz, többek között azt a követelményt, hogy a fizetési megbízásokat az év 365 napján, napi 24 órában be kell fogadni és a számláknak mindvégig elérhetőnek kell lenniük anélkül, hogy lehetőség nyílna zárási idők megállapítására vagy az azonnali fizetések feldolgozásának kizárólag munkanapokra való korlátozására. A pénzforgalmi intézmények és az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények nem tartoznak e követelmény hatálya alá, mivel korlátozottan férnek hozzá a fizetési rendszerekhez.

Az ügyfél (pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevő) által az átutalási megbízások benyújtására használt interfészeknek az azonnali fizetésekre vonatkozó megbízások benyújtását is lehetővé kell tenniük. Amennyiben a pénzforgalmi szolgáltató lehetőséget biztosít átutalási megbízások csomagban történő kötegelte benyújtására, ugyanezt a szolgáltatást az azonnali eurofizetések esetében is elérhetővé kell tennie.

E követelmények bevezetése szakaszosan történik, négy külön kezdődátummal, az alábbiak szerint:

- azonnali eurofizetések fogadásának kötelezettsége az euroövezetbeli pénzforgalmi szolgáltatók számára: 6 hónappal a rendelet hatálybalépését követően;
- azonnali eurofizetések indításának kötelezettsége az euroövezetbeli pénzforgalmi szolgáltatók számára: 12 hónappal a hatálybalépést követően;
- azonnali eurofizetések fogadásának kötelezettsége az euroövezeten kívüli pénzforgalmi szolgáltatók számára: 30 hónappal a hatálybalépést követően;
- azonnali eurofizetések indításának kötelezettsége az euroövezeten kívüli pénzforgalmi szolgáltatók számára: 36 hónappal a hatálybalépést követően.

Az azonnali fizetések díjai (5b. cikk és az (EU) 2021/1230 rendelet módosítása)

A pénzforgalmi szolgáltatók által az azonnali eurofizetések indítására vagy fogadására alkalmazott díjak nem lehetnek magasabbak, mint az ugyanazon PSZ által nem azonnali euroátutalás indításáért vagy fogadásáért felszámított díjak. Ez a követelmény az azonnali eurofizetést kínáló pénzforgalmi szolgáltatók mindegyikére alkalmazandó lesz, beleértve azokat is, amelyek nem kötelesek azonnali átutalást kínálni (például a pénzforgalmi intézmények és az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények). A követelmény a rendelet hatálybalépésétől számított 6 hónap elteltével válik alkalmazandóvá az euroövezetbeli pénzforgalmi szolgáltatókra, az euróövezeten kívüli pénzforgalmi szolgáltatókra pedig a hatálybalépést követő 30 hónap elteltével.

Bizonyos azonnali eurofizetési ügyletek, nevezetesen egy euroövezeten kívüli tagállamban található pénzforgalmi szolgáltató által teljesített, határon átnyúló azonnali eurofizetések esetében a határon átnyúló fizetésekről szóló (EU) 2021/1230 rendelet alkalmazása az e javaslatban előírtnál magasabb díjat eredményezhet. Az (EU) 2021/1230 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében „a pénzforgalmi szolgáltató által az euróban történő, határon átnyúló fizetésekért a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevőnek felszámolt díjaknak meg kell egyezniük a szóban forgó pénzforgalmi szolgáltató által lebonyolított azonos értékű és annak a tagállamnak a nemzeti pénznemében történő megfelelő belföldi fizetésekért felszámolt díjakkal, amely tagállamban a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevő pénzforgalmi szolgáltatója működik.” A határon átnyúló azonnali eurofizetés és a nemzeti valutában teljesített belföldi azonnali fizetés ilyen egymásnak megfeleltethető fizetésnek minősülne.

A javaslat értelmében a határon átnyúló azonnali eurofizetések árazásakor az euróövezeten kívüli pénzforgalmi szolgáltatók kötelesek lennének a nem azonnali, határon átnyúló euroátutalások díjával megegyező vagy annál alacsonyabb díjat felszámítani, a határon átnyúló fizetésekről szóló rendelet értelmében pedig pontosan ugyanolyan díjat felszámítani, mint a nemzeti pénznemben denominált belföldi azonnali fizetések esetében. A két követelménynek való megfelelés azonban nem lenne lehetséges, ha az ilyen pénzforgalmi szolgáltató jelenleg magasabb díjakat alkalmaz a nemzeti pénznemben teljesített belföldi azonnali fizetésekre, mint a határon átnyúló, nem azonnali euroátutalások esetében.

Annak a célkitűzésnek a teljes körű elérése érdekében, hogy a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevőket az azonnali eurofizetések felé tereljék, az (EU) 2021/1230 rendeletet úgy kell módosítani, hogy a határon átnyúló azonnali eurofizetés ára azonos vagy alacsonyabb legyen, mint a megfelelő, határon átnyúló rendes euroátutalás, még akkor is, ha ez azt jelenti, hogy az ilyen határon átnyúló eurofizetés ára nem azonos a megfelelő belföldi, nemzeti pénznemben teljesített azonnali fizetés árával.

A kedvezményezett neve és fizetésiszámla-azonosítója közötti ellentmondások (5c. cikk)

Az azonnali eurofizetés indítására irányuló szolgáltatást nyújtó összes pénzforgalmi szolgáltatónak (beleértve azokat is, amelyek nem kötelesek erre) biztosítania kell a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők számára annak ellenőrzését, hogy a kedvezményezett IBAN-száma³¹ megfelel-e a kedvezményezett nevének, és értesítenie kell a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevőt az észlelt ellentmondásokról. Az értesítést azelőtt kell megtenni, hogy a fizető fél véglegesítene az azonnali fizetésre vonatkozó fizetési megbízást, és mielőtt a pénzforgalmi szolgáltató teljesítené az azonnali fizetést. A felhasználó

³¹ Az IBAN a második pénzforgalmi szolgáltatási irányelv 4. cikke 33. pontjában meghatározott egyedi azonosító és a 260/2012/EU rendelet 5. cikkében említett fizetésiszámla-azonosító.

továbbra is minden esetben szabadon dönthet arról, hogy benyújtja-e az azonnali fizetésre vonatkozó fizetési megbízást.

Az ilyen szolgáltatás felhasználó általi igénybevétele nem érinti a pénzforgalmi szolgáltatónak a második pénzforgalmi szolgáltatási irányelv 88. és 89. cikkében meghatározott, az azonnali fizetések nem teljesítéséért, hibás teljesítéséért vagy késedelmes teljesítéséért fennálló felelősségét.

A pénzforgalmi szolgáltatóknak értesíteniük kell a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevőket a kedvezményezett neve és a fizető fél által megadott fizetésiszámla-azonosító között észlelt ellentmondásokról, mind a belföldi, mind a határon átnyúló azonnali euroátutalások esetében. Ez a javaslat nem akadályozza meg a pénzforgalmi szolgáltatókat abban, hogy nem csak az azonnali átutalások, hanem más típusú átutalások tekintetében is nyújtsanak ilyen szolgáltatást.

A pénzforgalmi szolgáltatók díjat számíthatnak fel az ilyen szolgáltatás igénybevételeért, és a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők nem kötelesek azt igénybe venni.

Ez a követelmény a hatálybalépést követő 12 hónap elteltével válik alkalmazandóvá az euroövezetbeli pénzforgalmi szolgáltatókra, az euroövezeten kívüli pénzforgalmi szolgáltatókra pedig a hatálybalépést követő 36 hónap elteltével. Ezek a határidők teljes mértékben összhangban vannak az azonnali eurofizetési szolgáltatás nyújtására vonatkozó követelmény bevezetésének időpontjával.

Az azonnali fizetések ellenőrzése az uniós korlátozó intézkedések tekintetében (5d. cikk)

A pénzforgalmi szolgáltatóknak harmonizált megközelítést kell követniük annak érdekében, hogy az uniós korlátozó intézkedéseket az abból fakadó párhuzamosságok, hatékonysági problémák és az ebből eredő sűrűdások nélkül lehessen alkalmazni, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók által alkalmazott ellenőrzési eljárások nem egységesek. A harmonizált megközelítés az egyes személyekre és szervezetekre alkalmazandó korlátozó intézkedések konkrét típusaira vonatkozik, azaz arra a követelményre, hogy be kell fagyasztani a vagyoni eszközöket, és nem szabad pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat e személyek és szervezetek rendelkezésére bocsátani. Az ilyen személyek és szervezetek egységesített jegyzékét a Bizottság szolgálatai vezetik³².

A pénzforgalmi szolgáltatóknak legalább naponta egyszer, de új vagy módosított jegyzékbe vételek hatálybalépését követően minden esetben haladéktalanul ellenőrizniük kell, hogy valamely ügyfelük uniós korlátozó intézkedés hatálya alá tartozó, jegyzékbe vett személy vagy szervezet-e.

A harmonizált megközelítés biztosítja a pénzforgalmi szolgáltatók számára a szükséges jogbiztonságot, és ezáltal megszünteti azokat a sűrűdásokat, amelyek megakadályozzák az azonnali eurofizetések hatékony teljesítését, ugyanakkor nem veszélyezteti a korlátozó intézkedésekhez kapcsolódó ellenőrzés általános hatékonyságát.

Amennyiben a fizető fél vagy a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója nem végzi el az előírt ellenőrzést, és ezt követően részt vesz egy uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó fizető felet vagy kedvezményezettet érintő azonnali fizetés teljesítésében, felelősséggel tartozik az azonnali fizetésben részt vevő másik pénzforgalmi szolgáltatónak a korlátozó intézkedésekről szóló uniós rendeletek szerinti szankciókból eredő pénzügyi

³² <https://data.europa.eu/data/datasets/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions?locale=hu>

káraért. Ez a követelmény a hatálybalépést követő 6 hónap elteltével az 5d. cikk hatálya alá tartozó valamennyi pénzforgalmi szolgáltatóra alkalmazandóvá válik.

Szankciók (11. cikk)

A tagállamok felelőssége, hogy szankcionálják, ha a pénzforgalmi szolgáltatók nem tesznek eleget az e javaslatban foglalt jogi követelményeknek. A szankcióknak hatékornak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. A nemzeti hatóságok által az uniós szankciós kötelezettségek be nem tartása esetén kiszabható szankciók minimális szintjeit a SEPA-rendelet 11. cikkének új (1b) bekezdése határozza meg. A tagállamoknak értesíteniük kell a Bizottságot a joghatóságukon belül alkalmazandó szankciókról.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE**a 260/2012/EU és az (EU) 2021/1230 rendeletnek az azonnali euroátutalások tekintetében történő módosításáról**

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,
 tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,
 tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,
 a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,
 tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére³³,
 tekintettel az Európai Központi Bank véleményére³⁴,
 rendes jogalkotási eljárás keretében,
 mivel:

- (1) A 260/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet³⁵ megteremti az egységes eurofizetési térség (SEPA) alapjait. A verseny és különösen az interakciós pontokon történő fizetések tekintetében folyó versenyt előmozdító kedvező feltételek megteremtés érdekében a SEPA-projektet folyamatosan aktualizálni kell, hogy tükrözze a fizetések terén elért innovációt és a pénzforgalmi piac fejleményeit, előmozdítsa új, uniós szintű pénzforgalmi termékek kifejlesztését, és megkönnyítse új piaci szereplők megjelenését.
- (2) 2017-ben az Európai Pénzforgalmi Tanács keretében a pénzforgalmi szolgáltatók (a továbbiakban: PSZ) megállapodtak az euroátutalások azonnali teljesítésére vonatkozó, az egész Unióra kiterjedő rendszerről. Az európai pénzforgalmi ágazat erőfeszítései nem bizonyultak elegendőnek ahhoz, hogy biztosítsák az azonnali euroátutalások nagymértékű elterjedését az Unióban. Csak e felhasználás széles körű és gyors növekedése képes érvényre juttatni az azonnali euroátutalások teljes körű hálózati hatásait, ami a pénzforgalmi szolgáltatások igénybe vevői (a továbbiakban: PIV) és szolgáltatói számára előnyöket és gazdasági hatékonyságnövekedést eredményez, csökkenti a piaci koncentrációt, fokozza a versenyt és bővíti az elektronikus fizetések választékát, különösen az interakciós pontokon történő, határon átnyúló fizetések esetében.

³³ HL C [...], [...], [...] o.

³⁴ HL C [...], [...], [...] o.

³⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 260/2012/EU rendelete (2012. március 14.) az euroátutalások és -beszedések technikai és üzleti követelményeinek megállapításáról és a 924/2009/EK rendelet módosításáról (HL L 94., 2012.3.30., 22. o.).

- (3) A 260/2012/EU rendelet megállapította az euroátutalások és -beszedések technikai és üzleti követelményeit. Az azonnali euroátutalások az euroátutalások viszonylag új kategóriáját jelentik, amely csak az említett rendelet elfogadását követően jelent meg a piacon. Ezért a valamennyi átutalásra alkalmazandó általános követelményeken felül külön követelményeket kell előírni az azonnali euroátutalásokra vonatkozóan.
- (4) Már számos nemzeti szabályozási megoldást fogadtak el vagy javasoltak az azonnali euroátutalások elterjedésének ösztönzése érdekében. Erre irányul például a PIV-k védelmének megerősítése a pénzeszközök nem megfelelő kedvezményezettnek történő küldésével szemben vagy az uniós szankciókból eredő kötelezettségeknek való megfelelés folyamatának meghatározása. Ezek a nemzeti szabályozási megoldások a belső piac szétaprózódásának kockázatát hordozzák magukban, ily módon megnövelik a különböző nemzeti szabályozási követelmények miatt felmerülő megfelelési költségeket, és megnehezítik a határon átnyúló azonnali átutalások teljesítését.
- (5) Az azonnali átutalások megjelenése előtt a PSZ-ek a fizetési műveleteket általában összecsoportosították, és azokat előre meghatározott időpontokban elszámolás és kiegyenlítés céljából kis értékű fizetési rendszerekbe továbbították. Az azonnali euroátutalások feldolgozására jelenleg használt kis értékű fizetési rendszerekben azonban a fizetési műveleteket egyedileg nyújtják be és folyamatosan, valós időben dolgozzák fel. Ennek megfelelően módosítani kell a „kis értékű fizetési rendszer” fogalommeghatározását.
- (6) Az azonnali átutalások fokozott elterjedésének előfeltétele, hogy az Unióban a PIV-k mindegyike képes legyen azonnali euroátutalásra vonatkozó fizetési megbízások adására és azonnali átutalások fogadására. Jelenleg az Unióban működő PSZ-ek legalább egyharmada nem kínál azonnali euroátutalási szolgáltatást. Ezenkívül az elmúlt néhány évben túl lassú ütemben nőtt azon PSZ-ek aránya, amelyek azonnali átutalási szolgáltatással bővítették a kínálatukat, ami akadályozza az Unió belső pénzforgalmi piacának további integrációját. Ezért a PSZ-ek számára elő kell írni, hogy kínáljanak az azonnali euroátutalások indítására és fogadására irányuló szolgáltatást.
- (7) Az azonnali euroátutalások integrált piacának megteremtéséhez alapvető fontosságú, hogy az ilyen ügyleteket közös szabályok és követelmények szerint dolgozzák fel. Az azonnali euroátutalás lehetővé teszi, hogy a kedvezményezett számláján bármikor másodperceken belül jóváírják a pénzeszközöket. Az azonnali átutalás lényegi jellemzője, hogy a szolgáltatás az év minden napján folyamatosan elérhető. Ezért helyénvaló, hogy az azonnali átutalás fogalommeghatározása tartalmazza azokat a konkrét feltételeket, amelyeket a szolgáltatásnak a fizetési megbízások beérkezésének időpontja, a feldolgozás, a jóváírás és az értéknapi tekintetében teljesítenie kell.
- (8) Számos olyan interfész létezik, amelyen keresztül a PIV-k euroátutalásra vonatkozó fizetési megbízást adhatnak, ideértve az online banki szolgáltatásokat, a mobilalkalmazásokat, a bankjegykiadó automatákat, a fiókokat vagy telefonos ügyintézés. Annak biztosítása érdekében, hogy a PIV-k mindegyike számára hozzáférhető legyen az azonnali euroátutalás, nem lehet különbség azon interfészek tekintetében, amelyeken keresztül az igénybe vevők azonnali és más típusú átutalási műveletekre fizetési megbízásokat adhatnak. Egyúttal amennyiben a PIV részére biztosított a lehetőség, hogy köteget átutalásokra vonatkozó fizetési megbízást adjon a PSZ-nek, ugyanezt a lehetőséget biztosítani kell azonnali euroátutalások tekintetében is. A PSZ-eknek képesnek kell lenniük arra, hogy a PIV-ik által kezdeményezett összes euroátutalást alapértelmezés szerint azonnali átutalásként kínálják.

- (9) Nem lenne arányos a pénzforgalmi intézmények és az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények számára olyan kötelezettséget előírni, amely értelmében az azonnali euroátutalások indítására és fogadására vonatkozó szolgáltatást kell kínálniuk, mivel ezek az intézmények nem lehetnek a 98/26/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel³⁶ összhangban kijelölt fizetési rendszer résztvevői. Ezek az intézmények tehát nehézségekbe ütközhetnek az azonnali átutalások teljesítéséhez szükséges infrastruktúrához való hozzáférés terén. Ezért helyénvaló kizárni a pénzforgalmi intézményeket és az elektronikuspénz-kibocsátó intézményeket az azonnali euroátutalások indítására és fogadására vonatkozó szolgáltatás nyújtásának kötelezettsége alól.
- (10) A PIV-k nagyon érzékenyen reagálnak a helyettesíthető fizetési módok díjainak szintjére. A díjak szintje ezért egy adott fizetési mód felé terelheti őket, vagy elterelheti őket attól. Azokon a nemzeti piacokon, ahol az azonnali euroátutalásokra magasabb tranzakciós díjakat alkalmaznak, mint az egyéb típusú euroátutalásokra, az azonnali átutalások elterjedtsége alacsony. Ez megakadályozta az azonnali euroátutalások azon kritikus tömegének elérését, amely a PSZ-ek és a PIV-k tekintetében a hálózati hatások teljes körű érvényesítéséhez szükséges. Ezért az azonnali euroátutalások teljesítéséért a fizető felek és a kedvezményezettek tekintetében alkalmazott díjak – ideértve az ügyletenként felszámított díjakat és az egyösszegű díjakat is – nem haladhatják meg az ugyanazon PIV tekintetében az egyéb euroátutalások megfelelő típusaira alkalmazott díjakat. Az átutalások megfelelő típusainak azonosításakor lehetővé kell tenni olyan kritériumok használatát, mint a PIV-interfész vagy a fizetés kezdeményezéséhez használt fizetési eszköz, az ügyfél státusza és adott esetben az, hogy a fizetés nemzeti vagy határon átnyúló jellegű-e.
- (11) Az azonnali euroátutalások biztonsága alapvető fontosságú a PIV-k ilyen szolgáltatásokba vetett bizalmának növeléséhez és használatuk biztosításához. Előfordulhat, hogy a kedvezményezett részére átutalást indítani szándékozó fizető fél valamilyen csalás vagy hiba folytán olyan fizetésszámla-azonosítót ad meg, amely nem felel meg az adott kedvezményezett számlájának. Az (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelv³⁷ értelmében a kedvezményezett tekintetében az ügylet hibátlan teljesítésének egyetlen meghatározó tényezője az egyedi azonosító, és a PSZ-eknek nem kell ellenőrizniük a kedvezményezett nevét. Az azonnali átutalások esetében a fizető félnek nincs elegendő ideje arra, hogy észlelje a csalás vagy hiba előfordulását, és megpróbálja visszaszerezni a pénzeszközöket, mielőtt azokat jóváírják a kedvezményezett számláján. A PSZ-eknek ezért ellenőrizniük kell, hogy van-e ellentmondás a kedvezményezettnek a fizető fél által megadott egyedi azonosítója és a kedvezményezettnek a fizető fél által megadott neve között, és értesíteniük kell az azonnali euroátutalásra fizetési megbízást adó fizető felet az észlelt ellentmondásokról. Az ügylet azonnali feldolgozását érintő indokolatlan sűrűlődségek vagy késedelmek elkerülése érdekében a fizető fél PSZ-ének ezt az értesítést attól a pillanattól számított legfeljebb néhány másodpercen belül kell megadnia, hogy a fizető fél megadta a kedvezményezett adatait. Ahhoz, hogy a fizető fél eldönthesse, hogy

³⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 98/26/EK irányelve (1998. május 19.) a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerekben az elszámolások véglegességéről (HL L 166., 1998.6.11., 45. o.)

³⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 irányelve (2015. november 25.) a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 337., 2015.12.23., 35. o.).

folytatja-e a tervezett ügyletet, a fizető fél PSZ-ének ezt az értesítést még azelőtt kell biztosítani, hogy a fizető fél engedélyezné a műveletet.

- (12) Azon kedvezményezett nevének egyes attribútumai, amelynek számlájára a fizető fél azonnali átutalást kíván indítani, növelhetik annak valószínűségét, hogy a PSZ ellentmondást észlel. Ilyen attribútum lehet a diakritikus jelek használata vagy a nevek különböző ábécék szerinti átírása, természetes személyek esetében a szokásosan használt nevek és a hivatalos azonosító okmányokon feltüntetett nevek közötti különbségek, illetve jogi személyek esetében a kereskedelmi és hivatalos nevek közötti különbségek. Az azonnali euroátutalások feldolgozása során fellépő indokolatlan súrlódások elkerülése, valamint a fizető fél arra vonatkozó döntésének megkönnyítése érdekében, hogy folytassa-e a tervezett ügyletet, a PSZ-eknek jelezniük kell az ellentmondás mértékét, többek között azzal, hogy az értesítésben közlik, hogy „nincs egyezés” vagy „szoros egyezés” van a megadott adatok tekintetében.
- (13) Ha a fizetési műveletet úgy engedélyezik, hogy a PSZ ellentmondást észlelt, és erről értesítette a PIV-t, az azt eredményezheti, hogy a pénzeszközöket a fizető fél szándékától eltérő kedvezményezettnek utalják át. Ilyen esetekben az (EU) 2015/2366 irányelv 88. cikke szerint a PSZ-ek nem tehetők felelőssé az ügyletnek a fizető fél szándékától eltérő kedvezményezett részére történő teljesítéséért. A PSZ-nek tájékoztatnia kell a PIV-t arról, hogy milyen következményekkel jár a PSZ-ek felelősségére és a PIV visszatérítési jogaira nézve, ha úgy dönt, hogy figyelmen kívül hagyja az értesítésben jelzett ellentmondást. A PIV számára lehetővé kell tenni, hogy a PSZ-szel fennálló szerződéses kapcsolata alatt bármikor lemondhassa e szolgáltatás igénybevételét. A szolgáltatás lemondását követően a PIV számára biztosítani kell a lehetőséget, hogy újra igénybe vegye a szolgáltatást.
- (14) Rendkívül fontos, hogy a PSZ-ek hatékonyan teljesítsék az EUMSZ 215. cikkével összhangban elfogadott uniós korlátozó intézkedések alapján közvetlenül vagy közvetve vagyoni eszközök befagyasztásának vagy pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátása tilalmának hatálya alá tartozó személyekkel, szervekkel vagy szervezetekkel (jegyzékbe vett személyek vagy szervezetek) szembeni uniós korlátozó intézkedésekből eredő kötelezettségeiket. Az uniós jog azonban nem állapít meg szabályokat a PSZ-ek által az említett kötelezettségeknek való megfelelés biztosítása érdekében alkalmazandó eljárásra vagy eszközökre vonatkozóan. A PSZ-ek tehát különböző módszereket alkalmaznak, amelyek egyéni döntéseiken vagy az érintett nemzeti hatóságok által adott iránymutatáson alapulnak. Az uniós korlátozó intézkedésekből eredő kötelezettségeknek az egyes – akár belföldi, akár határon átnyúló – átutalásokban részt vevő fizető fél és kedvezményezett ellenőrzése révén történő teljesítése azt eredményezi, hogy igen nagy számban jelölnek meg olyan átutalásokat, amelyek potenciálisan jegyzékbe vett személyeket vagy szervezeteket érintenek. Az megjelölt ügyletek nagy többségéről azonban az ellenőrzést követően kiderül, hogy nem érintenek ilyen személyeket vagy szervezeteket. Az azonnali átutalások jellege miatt a PSZ-ek számára lehetetlen, hogy rövid határidőn belül azonnal ellenőrizzék a megjelölt ügyleteket, és ezért visszautasítják azokat. Ez a helyzet működési kihívást jelent a PSZ-ek számára a tekintetben, hogy Unió-szerte megbízható és kiszámítható módon azonnali átutalásokat kínáljanak PIV-iknek. A nagyobb jogbiztonság biztosítása, az azonnali euroátutalásokkal összefüggésben az uniós szankciókból eredő kötelezettségeik teljesítésére irányuló erőfeszítések hatékonyságának növelése, valamint az ilyen ügyletek szükségtelen akadályozásának megelőzése érdekében a PSZ-eknek ezért

legalább naponta ellenőrizniük kell, hogy PIV-ik jegyzékbe vett személyek vagy szervezetek-e, és a továbbiakban nem alkalmaznának tranzakcióalapú ellenőrzést.

- (15) A jegyzékbe vett személyek vagy szervezetek fizetési számláiról történő azonnali átutalások kezdeményezésének megelőzése és az ilyen számlákra küldött pénzeszközök azonnali befagyasztása érdekében a PSZ-eknek az EUMSZ 215. cikkével összhangban elfogadott, a pénzeszközök befagyasztását vagy a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátásának tilalmát előíró új korlátozó intézkedés hatálybalépését követően a lehető leghamarabb el kell végezniük a PIV-ik ellenőrzését, biztosítva ezáltal, hogy a PSZ-ek hatékonyan teljesítsék az uniós korlátozó intézkedésekből eredő kötelezettségeiket.
- (16) Ha az egyik PSZ elmulasztja a PIV-inek időben történő ellenőrzését, az azt eredményezheti, hogy az ugyanazon azonnali átutalási műveletben részt vevő másik PSZ nem fagyasztja be a jegyzékbe vett személy vagy szervezet pénzeszközeit, vagy nem tesz eleget a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások ilyen személy vagy szervezet rendelkezésére bocsátására vonatkozó tilalomnak. Azt a PSZ-t, amelyre azért szabnak ki szankciót az uniós korlátozó intézkedésekből eredő kötelezettségeinek való meg nem felelés miatt, mert egy másik PSZ nem végezte el a PIV-k időben történő ellenőrzését, az ellenőrzést elmulasztó PSZ-nek kompenzálnia kell e szankcióért.
- (17) E rendelet megsértését a tagállamok illetékes hatóságai által kiszabott szankciókkal kell sújtani. Az előírt szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. Annak elősegítése érdekében, hogy a PSZ-ek és az érintett illetékes hatóságok kölcsönösen megbízzanak a PSZ-ek uniós korlátozó intézkedésekből eredő kötelezettségeinek való megfelelés harmonizált megközelítésének egységes és alapos végrehajtásában, mindenekelőtt helyénvaló Unió-szerte harmonizálni a PSZ-ek azon kötelezettségeinek megsértése esetén alkalmazandó szankciók minimális szintjeit, amelyek annak ellenőrzésére irányulnak, hogy a PIV-ik jegyzékbe vett személyek vagy szervezetek-e.
- (18) A PSZ-ek részére elegendő időt kell biztosítani az e rendeletben meghatározott kötelezettségek teljesítéséhez. Ezért helyénvaló ezeket a kötelezettségeket fokozatosan bevezetni, lehetővé téve a PSZ-ek számára erőforrásaik hatékonyabb felhasználását. Az azonnali átutalások indítására irányuló szolgáltatás nyújtására vonatkozó kötelezettséget ezért későbbi kezdőnaptól kell alkalmazni, amelyet megelőz az azonnali átutalások fogadására irányuló szolgáltatás nyújtására vonatkozó kötelezettség, mivel a két szolgáltatás közül az azonnali átutalások indításának lehetővé tétele általában költségesebb és összetettebb, ezért több időt igényel. A fizető félnek a kedvezményezett neve és fizetésszámla-azonosítója között észlelt ellentmondásokról történő értesítésére irányuló szolgáltatás csak az azonnali átutalások indítására irányuló szolgáltatást kínáló PSZ-ek esetében releváns. Az említett szolgáltatás nyújtására vonatkozó kötelezettséget ezért ugyanattól a kezdőnaptól kell alkalmazni, mint az azonnali átutalások indítására irányuló szolgáltatás nyújtására vonatkozó kötelezettséget. A díjakkal kapcsolatos kötelezettségeket és az uniós korlátozó intézkedésekből eredő kötelezettségeknek való megfelelést biztosító harmonizált eljárást onnantól kezdve kell alkalmazni, hogy a PSZ-ek kötelessé válnak azonnali átutalások fogadására irányuló szolgáltatást nyújtani. Annak érdekében, hogy az olyan tagállamokban található PSZ-ek, amelyek pénzneme nem az euro, hatékonyan biztosítani tudják az azonnali euroátutalások lehetőségének megteremtéséhez szükséges erőforrásokat, az e rendeletben meghatározott kötelezettségeket az ilyen PSZ-ekre egy későbbi kezdőnaptól kell alkalmazni az olyan tagállamokban található PSZ-ekhez képest, amelyek pénzneme az

euro, és a különböző kötelezettségek bevezetése tekintetében ugyanolyan fokozatos megközelítést kell alkalmazni, mint az euroövezetben található PSZ-ek esetében.

- (19) Az (EU) 2021/1230 európai parlamenti és tanácsi rendelet³⁸ 3. cikke értelmében az olyan tagállamban található PSZ által a határon átnyúló euroátutalásokra alkalmazott díjaknak, amelynek pénzneme nem az euro, meg kell egyezniük az adott PSZ által az adott tagállam nemzeti pénznemében teljesített belföldi átutalások tekintetében alkalmazott díjakkal. Azokban az esetekben, amikor az ilyen PSZ magasabb díjakat alkalmaz a nemzeti pénznemben teljesített belföldi azonnali átutalásokra, mint a nemzeti pénznemben teljesített nem azonnali belföldi átutalásokra, és így magasabb díjakat, mint a határon átnyúló, nem azonnali euroátutalások esetében, az ilyen PSZ által a határon átnyúló azonnali euroátutalásokra alkalmazandó díjak szintjének az (EU) 2021/1230 rendelet 3. cikke alapján magasabbnak kellene lennie, mint a határon átnyúló nem azonnali euroátutalások díjai. Ilyen helyzetekben, az egymásnak ellentmondó követelmények elkerülése érdekében és figyelembe véve azt a fő célkitűzést, hogy a PIV-eket az azonnali euroátutalások felé tereljék, helyénvaló előírni, hogy a fizető felek és a kedvezményezettek tekintetében a határon átnyúló azonnali euroátutalások esetében alkalmazott díjak ne haladják meg a határon átnyúló, nem azonnali euroátutalások díjait.
- (20) A 260/2012/EU és az (EU) 2021/1230 rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (21) A személyes adatok azonnali átutalások nyújtásával összefüggő kezelésének, vagy a kedvezményezett neve és fizetésiszámla-azonosítója közötti ellentmondások észlelésére és az ezekkel kapcsolatos értesítésekre vonatkozó szolgáltatásnak, valamint az arra vonatkozó ellenőrzésnek, hogy a PIV-k jegyzékbe foglalt személyek vagy szervezetek-e, összhangban kell lennie az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelettel³⁹. A természetes személyek nevének és fizetésiszámla-azonosítójának kezelése arányos és szükséges a csalárd ügyletek megelőzése, a hibák feltárása, valamint az EUMSZ 215. cikkével összhangban elfogadott azon korlátozó intézkedéseknek való megfelelés biztosítása érdekében, amelyek vagyoni eszközök befagyasztását vagy a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátásának tilalmát írják elő.
- (22) Mivel e rendelet céljait – nevezetesen a határon átnyúló azonnali euroátutalásokra vonatkozó, uniós szinten egységes szabályok biztosítását és az azonnali euroátutalások általános elterjedtségének fokozását – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, mivel nem írhatnak elő kötelezettségeket a más tagállamokban található PSZ-ekre, ugyanakkor azok léptékük miatt uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvével összhangban. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl a céljai eléréséhez szükséges mértéket.

³⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1230 rendelete (2021. július 14.) az Unióban történő határon átnyúló fizetésekről (HL L 274., 2021.7.30., 20. o.).

³⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról.

- (23) Az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴⁰ 42. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Bizottság egyeztetett az európai adatvédelmi biztossal, aki 2022. [XX XX-án/-én] véleményt⁴¹ nyilvánított,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 260/2012/EU rendelet módosításai

A 260/2012/EU rendelet a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk a következőképpen módosul:

a) a cikk a következő 1a–1d. ponttal egészül ki:

„1a. »azonnali átutalás«: olyan átutalás, amely megfelel az alábbi feltételek mindegyikének:

- a) az ilyen átutalásra vonatkozó fizetési megbízás beérkezésének időpontja az az időpont, amikor a fizető fél – naptól vagy órától függetlenül – utasítja a PSZ-ét az átutalás teljesítésére;
- b) az ilyen átutalásra vonatkozó fizetési megbízást a fizető fél PSZ-e – naptól vagy órától függetlenül – azonnal feldolgozza;
- c) a kedvezményezett fizetési számláján a fizetési megbízás beérkezésétől számított 10 másodpercen belül jóváírják az átutalt összeget;
- d) a kedvezményezett fizetési számláján a jóváírás értéknapja megegyezik azzal a nappal, amikor a kedvezményezett fizetési számláján az átutalt összeget jóváírják;

1b. »PVI-interfész«: bármely olyan módszer, eszköz vagy eljárás, amelyen keresztül a fizető fél átutalás céljából papíralapú vagy elektronikus fizetési megbízást küldhet a PSZ-ének, beleértve az online banki szolgáltatásokat, a mobil banki alkalmazásokat, a bankjegykiadó automatákat vagy a PSZ helyiségeiben elérhető bármely más módot;

1c. »fizetesiszámla-azonosító«: az (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelv^{*1} 4. cikkének 33. pontjában meghatározott egyedi azonosító;

1d. »jegyzékbe vett személyek vagy szervezetek«: az EUMSZ 215. cikkével összhangban elfogadott korlátozó intézkedések alapján közvetlenül vagy közvetve vagyoni eszközök befagyasztása vagy pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátása tilalmának hatálya alá tartozó személyek, szervek vagy szervezetek;

⁴⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

⁴¹ HL C [...], [...], [...]. o.

*1 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 irányelve (2015. november 25.) a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 337., 2015.12.23., 35. o.).”

b) a 22. pont helyébe a következő szöveg lép:

„22. „kis értékű fizetési rendszer”: olyan fizetési rendszer, amelynek fő célja elsősorban kis összegű átutalások és beszedések feldolgozása, elszámolása vagy kiegyenlítése, és amely nem nagy értékű fizetési rendszer;”

2. A szöveg a következő 5a–5d. cikkel egészül ki:

„5a. cikk

Azonnali átutalási ügyletek

(1) A PIV-iknek átutalások indítására és fogadására irányuló pénzforgalmi szolgáltatást kínáló PSZ-ek a PIV-ik mindegyike részére nyújtanak azonnali átutalások küldésére és fogadására irányuló pénzforgalmi szolgáltatást.

Ez a bekezdés azonban nem alkalmazandó a 2009/110/EK irányelv 2. cikkének 1. pontjában meghatározott elektronikuspénz-kibocsátó intézményekre és az (EU) 2015/2366 irányelv 4. cikkének 4. pontjában meghatározott pénzforgalmi intézményekre.

(2) Az azonnali átutalások teljesítésekor a pénzforgalmi szolgáltatóknak az 5. cikkben meghatározott követelményeken felül a következő követelményeknek is meg kell felelniük:

- a) biztosítaniuk kell, hogy a fizető felek azonnali átutalásra vonatkozó fizetési megbízást tudjanak adni ugyanazonokon a PVI-interfészekon, mint amelyeken keresztül az említett fizető felek más átutalásokra vonatkozó fizetési megbízást adhatnak;
- b) az azonnali átutalásra vonatkozó fizetési megbízás kézhezvételét követően haladéktalanul ellenőrzik, hogy a fizetés feldolgozásához szükséges valamennyi feltétel teljesül-e, és hogy a szükséges pénzeszközök rendelkezésre állnak-e, az összeget a fizető fél számláján elkülönítik, és azonnal indítják a fizetési műveletet a kedvezményezett PSZ-e felé;
- c) biztosítják, hogy az általuk vezetett valamennyi fizetési számla elérhető legyen az azonnali átutalásokra a nap 24 órájában és bármely naptári napon;
- d) az azonnali átutalás beérkezését követően haladéktalanul elérhetővé teszik a művelet összegét a kedvezményezett fizetési számláján.

(3) Az azonnali euroátutalási szolgáltatás nyújtásakor a PSZ-eknek fel kell ajánlaniuk a PIV-k számára azt a lehetőséget, hogy több fizetési megbízást csomagként egyben is feladjanak, amennyiben ezt a lehetőséget más típusú átutalások esetében kínálják a PIV-knek.

(4) Az (1) bekezdésben említett, olyan tagállamban található PSZ, amelynek pénzneme az euro, legkésőbb [Kiadóhivatal, kérjük beilleszteni: e rendelet hatálybalépését 6 hónappal követő dátum]-tól/-től kínálja a PIV-k számára az azonnali euroátutalások fogadására irányuló szolgáltatást, az azonnali euroátutalások

indítására irányuló szolgáltatást pedig legkésőbb [Kiadóhivatal, kérjük beilleszteni: e rendelet hatálybalépését 12 hónappal követő dátum]-tól/-től kínálja.

Az (1) bekezdésben említett, olyan tagállamban található PSZ, amelynek pénzneme nem az euro, legkésőbb [Kiadóhivatal, kérjük beilleszteni: e rendelet hatálybalépését 30 hónappal követő dátum]-tól/-től kínálja a PIV-k számára az azonnali euroátutalások fogadására irányuló szolgáltatást, az azonnali euroátutalások indítására irányuló szolgáltatást pedig legkésőbb [Kiadóhivatal, kérjük beilleszteni: e rendelet hatálybalépését 36 hónappal követő dátum]-tól/-től kínálja.

5b. cikk

Az azonnali átutalások díjai

(1) A PSZ által a fizető feleknek és a kedvezményezetteknek az azonnali euroátutalási műveletek indításáért és fogadásáért felszámított díjak nem lehetnek magasabbak, mint az adott PSZ által az egyéb megfelelő euroátutalási műveletek indítása és fogadása esetében alkalmazott díjak.

(2) Az olyan tagállamban található PSZ-nek, amelynek pénzneme az euro, legkésőbb [Kiadóhivatal, kérjük beilleszteni: e rendelet hatálybalépését 6 hónappal követő dátum]-tól/-től meg kell felelnie e cikknek.

Az olyan tagállamban található PSZ-nek, amelynek pénzneme nem az euro, legkésőbb [Kiadóhivatal, kérjük beilleszteni: e rendelet hatálybalépését 30 hónappal követő dátum]-tól/-től meg kell felelnie e cikknek.

5c. cikk

A kedvezményezett neve és fizetésszámla-azonosítója közötti ellentmondások azonnali átutalások esetén

(1) Az azonnali átutalások tekintetében a fizető fél PSZ-e ellenőrzi, hogy a fizető fél által megadott fizetésszámla-azonosító és a kedvezményezett neve megfelel-e egymásnak. Amennyiben ezek nem felelnek meg egymásnak, az említett PSZ értesíti a fizető felet az észlelt ellentmondásokról és azok mértékéről.

A PSZ ezt a szolgáltatást közvetlenül azután nyújtja, hogy a fizető fél a PSZ-e rendelkezésére bocsátotta a kedvezményezett fizetésszámla-azonosítóját és a kedvezményezett nevét, és még azelőtt, hogy a fizető fél engedélyezhetné az azonnali átutalást.

(2) A PSZ biztosítja, hogy az (1) bekezdésben említett ellentmondás észlelése és az arra vonatkozó értesítés ellenére a fizető fél engedélyezhesse az érintett azonnali átutalást.

(3) A PSZ biztosítja, hogy a PIV-k jogosultak legyenek az (1) bekezdésben említett szolgáltatás igénybevételéről való lemondásra, és tájékoztatja a PIV-it ezen lemondási jog érvényesítésének módjáról.

A PSZ azt is biztosítja, hogy az (1) bekezdésben említett szolgáltatásról lemondó PIV-k jogosultak legyenek a szolgáltatás újbóli igénybevételére.

(4) A PSZ tájékoztatja a PIV-jét arról, hogy egy ügyletnek az észlelt és az értesítésben jelzett ellentmondás ellenére történő engedélyezése vagy az (1) bekezdésben említett szolgáltatás igénybevételéről való lemondás a pénzeszközöknek nem a fizető fél által megjelölt kedvezményezett által vezetett

fizetési számlára történő átutalását eredményezheti. A PSZ az (1) bekezdésben említett ellentmondásokról szóló értesítéssel egyidejűleg tájékoztatja a PIV-t vagy akkor, amikor az lemond az abban a bekezdésben említett szolgáltatásról.

(5) Az (1) bekezdésben említett szolgáltatást a fizető fél számára az általa az azonnali átutalásra vonatkozó fizetési megbízás adására használt PIV-interfésztől függetlenül biztosítani kell.

(6) Az olyan tagállamban található PSZ-nek, amelynek pénzneme az euro, legkésőbb [Kiadóhivatal, kérjük beilleszteni: e rendelet hatálybalépését 12 hónappal követő dátum]-tól/-től meg kell felelnie e cikknek.

Az olyan tagállamban található PSZ-nek, amelynek pénzneme nem az euro, legkésőbb [Kiadóhivatal, kérjük beilleszteni: e rendelet hatálybalépését 36 hónappal követő dátum]-tól/-től meg kell felelnie e cikknek.

5d. cikk

A PIV-k ellenőrzése az azonnali átutalások esetén alkalmazandó uniós korlátozó intézkedések tekintetében

(1) Az azonnali átutalásokat teljesítő PSZ ellenőrzi, hogy PIV-i bármelyike jegyzékbe vett személy vagy szervezet-e.

A PSZ az ilyen ellenőrzéseket az EUMSZ 215. cikkével összhangban elfogadott, a vagyoni eszközök befagyasztásáról vagy a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátásának tilalmáról szóló új vagy módosított korlátozó intézkedések hatálybalépését követően azonnal, de legalább naptári naponta egyszer elvégzi.

(2) Az azonnali átutalás teljesítése során a fizető fél PSZ-e és a kedvezményezett azon PSZ-e, amely részt vesz az ilyen átutalás teljesítésében, az (1) bekezdés szerinti ellenőrzések elvégzésén túl nem ellenőrzi, hogy a fizető fél vagy a kedvezményezett, amelynek fizetési számláit az azonnali átutalás teljesítésére használják, jegyzékbe vett személy vagy szervezet-e.

(3) A PSZ, amely nem végezte el az (1) bekezdésben említett ellenőrzéseket, és olyan azonnali átutalást teljesít, amelynek következtében az adott azonnali átutalás teljesítésében részt vevő másik PSZ elmulasztja a jegyzékbe vett személyek vagy szervezetek pénzeszközeinek befagyasztását, illetve pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat e személyek vagy szervezetek rendelkezésére bocsát, megtéríti a másik PSZ-nek az EUMSZ 215. cikkével összhangban elfogadott, pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások befagyasztásáról vagy a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátásának tilalmáról szóló korlátozó intézkedések alapján a másik PSZ-re kiszabott szankciókból eredő pénzügyi kárát.

(4) A PSZ-nek legkésőbb [Kiadóhivatal, kérjük beilleszteni: e rendelet hatálybalépését 6 hónappal követő dátum]-tól/-től meg kell felelnie e cikknek.”

3. A 11. cikk a következő (1a) és (1b) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az (1) bekezdéstől eltérve a tagállamok [Kiadóhivatal, kérjük beilleszteni: e rendelet hatálybalépését 4 hónappal követő dátum]-ig szabályokat állapítanak meg az 5a–5d. cikk megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozóan, és

megtesznek minden szükséges intézkedést azok végrehajtása érdekében. E szankcióknak hatékonyak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

A tagállamok [Kiadóhivatal, kérjük beilleszteni: e rendelet hatálybalépését 8 hónappal követő dátum]-ig értesítik a Bizottságot ezekről a szabályokról és intézkedésekről, és ezt követően haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot az ezeket érintő bármely módosításról.

(1b) Az 5d. cikk megsértése esetén alkalmazandó szankciók tekintetében a tagállamok biztosítják, hogy e szankciók magukban foglalják a következőket:

- a) jogi személy esetében maximum a jogi személy előző üzleti évi teljes éves nettó árbevétele legalább 10 %-ának megfelelő közigazgatási bírság.
- b) természetes személy esetében maximum legalább 5 000 000 EUR összegű közigazgatási bírság, illetve azokban a tagállamokban, amelyek pénzneme nem az euro, legalább a [Kiadóhivatal, kérjük beilleszteni: e rendelet hatálybalépésének dátuma] -án/-én ennek megfelelő összegű közigazgatási bírság a nemzeti pénznemben.

Az a) pont alkalmazásában, amennyiben a jogi személy a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv^{*2} 2. cikkének 9. pontjában meghatározott anyavállalat vagy bármely olyan vállalkozás leányvállalata, amely ténylegesen meghatározó befolyást gyakorol az adott jogi személyre, a releváns árbevétel a legfelső szintű anyavállalat előző üzleti évi összevont beszámolójából származó árbevétel.

^{*2} Az Európai Parlament és a Tanács 2013/34/EU irányelve (2013. június 26.) a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 182., 2013.6.29., 19. o.).”.

2. cikk

Az (EU) 2021/1230 rendelet módosításai

Az (EU) 2021/1230 rendelet 3. cikke a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) E cikk (1) bekezdése nem alkalmazandó abban az esetben, ha a 260/2012/EU rendelet 5b. cikkének (1) bekezdése egy olyan tagállamban található pénzforgalmi szolgáltatót, amelynek pénzneme nem az euro, az azonnali átutalás tekintetében olyan díj felszámítására kötelezné, amely alacsonyabb lenne annál a díjnál, amelyet ugyanazon átutalás tekintetében e cikk (1) bekezdésének alkalmazása esetén vetnének ki.

Az első albekezdés alkalmazásában az azonnali átutalás a 260/2012/EU rendelet 2. cikkének 1a. pontjában meghatározott, határon átnyúló és euróban történő azonnali átutalás.”

3. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.
Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*